

Раде Шербеџија ([Бунић](#), [Кореница](#), 27. јула 1946.) је филмски, телевизијски и позоришни глумац, режисер и музичар српског поријекла.

Био је један од најпопуларнијих југословенских глумаца 1970-их и 1980-их година. Сада је међународно познат углавном по својим споредним улогама у холивудским филмовима у којима је играо током 1990-тих и 2000-тих година. Ожењен је Ленком Удовички и има ћерке Нину, Милицу Алму, Вању, Луцију и сина Данила.

Ране године

Рођен је 27. јула 1946. године у српској породици, у месту Бунић код Коренице. Дипломирао је 1969. на Академији за позориште, филм и телевизију у Загребу, након чега је убрзо ангажован у загребачком Драмском казалишту Гавела. Након тога наизменично ради као слободни уметник, с ангажманом у ХНК Загреб, те поновно у „Гавели“. Надарен, посебне глумачке технике, глумац и рација и темперамента, сугестиван, врсне дикције, с лакоћом изводећи и физички најтеже сцене, показао се пољеднако уверљив у улогама класичног (нпр. Шекспирови Хамлет и Ричард III) и модерног репертоара (нпр. Ибсенов Пер Гинт) - у разним жанровима, и у позитивним и у негативним ликовима. Добитник је многих признања (трипут награђен на Стеријином позорју, Награда „Владимир Назор“, Награда „Дубравко Дујшин“, Награда „Орландо“ на Дубровачким љетним играма). На филму је дебитовао споредном улогом у Илузији (1967) Крсте Папића, док прву главну - младића на животној прекретници - тумачи у Гравитацији или фантастичној младости чиновника Бориса Хорвата (1968) Б. Иванде.

Раст популарности

Од тада све чешће наступа у главним улогама добијајући популарност и улазећи у круг најреспектованијих југословенских глумаца - у филмовима распона од ратних драма до савремене тематике. Тако су почетком 70-их година запажене његове улоге комунистичког активисте дезоријентисаног у приватном животу у Црвеном класју (1970.)

Живојина Павловића и сеоског младића суоченог с неправдом у Представи Хамлета у селу Мрдуша Доња (1973) Крсте Папића. У то време истиче се и у филмовима који критички осликавају југословенску савременост: као композитор код ког превладава каријеризам (што потврђује његову способност карактеризације морално амбивалентних особа) у филму Браво маестро (1978) Рајка Грлића (Златна арена у Пули) и у насловној улози у Новинару (1979.) Фадила Хаџића.

На врхунцу славе

Најуспешнија филмска година за Шербеџију је вероватно била 1986. када са две улоге у филмовима добијају титулу најуспешнијих на пулском фестивалу: револуционара који се не сналази у поратном времену у Вечерњим звонима Лордана Зафрановића (Златна арена) и радника огорченог сиромаштвом и животним недаћама у Сну о ружи Ж. Тадића (Велика повеља у Нишу). Великог радног потенцијала, с успехом глуми и на телевизији: у тв-серијама У регистратури, Никола Тесла (у насловној улози), Просјаци и синови и Бомбашки процес (као Јосип Броз Тито). Године 1982. добио је годишњу награду аустралијске телевизије Сами за главну улогу у аустралијској телевизијској екранизацији драме Ослобођење Скопља Д. Јовановића. Објавио је 2 збирке песама: Промјенљиви и Црно, црвено. Био је предавач сценског говора и глуме на Академији за казалиште, филм и телевизију у Загребу те као ванредни професор глуме на Академији уметности у Новом Саду.

Одлазак у емиграцију

Године 1992. одлази у свет где се такође пробио како сјајан глумац. Упркос томе што је већ глумио у 80-ак филмова дистрибуисаних углавном на подручју бивше Југославије, пробој у светске воде задобио је филмом Ханин рат (1988) и филмом Пре кише (1994) Милча Манчевског. Године 1996, Шербеџија је играо оца избеглице у филму Белма и новозеландског имигранта у филму Брокен Енглисх. Потом су уследиле улоге у водећим холивудским филмским остварењима у филмовима „Свемирски каубоји“, „Немогућа мисија 2“, „Моћни Џо Јанг“, „Снеч“ итд.

Познат је и по читању поезије, а и по позоришним представама. Покренуо је и нови театар „Улисис“ у Пули који је премијеру доживио с представом „Краљ Лир“ на Брионима под редитељском палицом његове супруге Ленке.

Радио је с многим великим именима, а с неким од њих као што су Ванеса Редгрејв, Филип Нојс или Том Круз породични је пријатељ[тражи се извор од 09. 2009.]. Радио је и са Стенлијем Кјубриком и Клинтом Иствудом.

Раде Шербеџија је у јануару 2011. године уврштен у Прессмагазинову листу „100 најпознатијих Срба у свету“.

Улоге: [IMDB](#)

Спољашње везе

1. 1.^ [Раде Шербеџија на Wikipedia](#)
- 2.